

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՇՄԱՎՈՆԻ ՄԻՆԱՍՅԱՆ*

ՀՏԴ 929: 02(479.25) Մինասյան + 02

Հայ իրականության մեջ գրադարանային գործի զարգացումն անմիջականորեն առնչվում է գրադարաններում աշխատող անհատների մասնագիտական հմտություններին ու կարողություններին: Մշակութային այս կառույցներում աշխատել և աշխատում են նվիրյալներ, որոնց առաջնային խնդիրը ընթերցող-գիրք-գրադարան փոխհարաբերության ստեղծումն ու պահպանումն է: Գրադարանային գործի երախտավորների արժևորումը հաջորդ սերունդների պարտքն է:

Սուսանա Շմավոնի Մինասյանը երկար տարիներ ղեկավարել է Սյունիքի մարզային գրադարանը, միաժամանակ համակարգել մարզի տարբեր գրադարանների աշխատանքները:

Ծնվել է 1950 թ. սեպտեմբերի 2-ին Կապան քաղաքի Կավարտ բանավանում՝ Մինասյանների հայտնի գերդաստանում: Հայրը՝ Շմավոն Մինասյանը, աշխատել է Կապանի պղնձահանքային կոմբինատի հանքում՝ որպես հերթափոխի պետ, իսկ մայրը՝ Գալյա Պատվականյանը, նույն ձեռնարկությունում՝ որպես հաշվապահ:

---

* Ներկայացվել է 25.05.2023, ընդունվել է տպագրության 28.06.2023:
The article was submitted on 25.05.2023, accepted for publication on 28.06.2023.

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

Ավարտելով Կավարտի ութամյա դպրոցը՝ միջնակարգ կրթություն է ստացել Կապանի թիվ 2 դպրոցում:

1969 թ. Ս. Մինասյանն ընդունվել է Երևանի Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» ֆակուլտետը:

Աշխատանքային գործունեությունը սկսել է Կապանի թիվ 1 մսուր- մանկապարտեզում, ուր աշխատել է 1972-1973 թթ. որպես վարիչ:

1973 թ. սովորել և գերազանցությամբ ավարտել է Անդրկովկասյան կոմերիտական բարձրագույն դպրոցը: Նույն թվականից աշխատել է որպես ՀԼԿԵՄ Կապանի շրջկոմի քարտուղար մինչև 1981 թ.՝ զբաղվելով շրջանի սովորող երիտասարդության հարցերով:

1982 թվականից Ս. Մինասյանի աշխատանքային գործունեությունն առնչվում է գրադարանային ոլորտին: 1982-1997 թթ. աշխատել է Կապանի շրջանի գրադարանների կենտրոնացված համակարգում, իսկ 1997-2015 թթ. ղեկավարել է Սյունիքի մարզային գրադարանը:

Երկարամյա աշխատանքային գործունեության ընթացքում նա մասնակցել է բազմաթիվ սեմինարների, վերապատրաստման դասընթացների, տարաբնույթ միջոցառումների, ինչը հնարավորություն է տվել կապ հաստատել գրադարանային համակարգում ներառված բոլոր գրադարանների հետ: Թվենք մի քանիսը.

1982 թ. – մասնակցություն Մոսկվայում գրադարանների տնօրենների մեկամսյա վերապատրաստման դասընթացներին:

1998 թ. - մասնակցություն Հայկական գրադարանային միության կողմից կազմակերպված մարզային գրադարանների տնօրենների վերապատրաստման դասընթացներին, նաև ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի կողմից կազմակերպված «Կառավարում և առաջնորդություն» վերապատրաստման ծրագրին:

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

2001 թ. - մասնակցություն Ամերիկայի հայկական համագումար ՀԿ կենտրոնի կազմակերպած «Ուսուցման և տեղեկատվական միջոցներ» դասընթացներին:

2002 թ. - մասնակցություն «Հայաստանի կանայք, գնահատիր ներկան, որ կերտես ապագան» հանրապետական շարժմանը և ՄԱԿ-ի կանանց զարգացման հիմնադրամի /ՅՈՒՆԻՒՑԵՄ/ «Կանայք հանուն հակամարտությունների կարգավորման և խաղաղության հաստատմանը հարավային Կովկասում» ծրագրի կողմից կազմակերպված դասընթացին:

2003 թ. վերապատրաստման և փորձի փոխանակման նպատակով ԱՊՀ-ի երկրների «Տեխնիկական հիմնադրամի ծրագրով» գործուղվել է Եգիպտոս:

2009 թ. ընտրվել է հայկական տպագրության հիմնադրման 500-ամյակի միջոցառումների կազմակերպման և անցկացման նպատակով կազմված Հայկական գրադարանների միջազգային առաջին համագումարի պատվիրակ:

Տարիներ շարունակ եղել է հանրապետական և շրջանային կանանց խորհրդի անդամ: Ակտիվորեն համագործակցելով համայնքային իշխանությունների, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ Սուսաննա Մինասյանը կարողացել է տարբեր օգտակար և ժամանակի պահանջներին համապատասխան ծրագրեր իրականացրել Սյունիքի մարզային գրադարանում:

Առաջինը՝ «IREX»-ի գրասենյակ-կենտրոնի ստեղծումն էր մարզային գրադարանում 1998 թ., որտեղ շուրջ երկու տարի իրականացվում էր «Համացանցի մատչելիության և ուսուցման ծրագիրը», ու գիտելիքներ ստացան տարբեր տարիքի, զբաղմունքի և մասնագիտության տեր բազմաթիվ մարդիկ:

Երկրորդը՝ «Եվրասիա» հիմնադրամի «Գրադարաններն իբրև հանրային հաղորդակցության կենտրոններ» ծրագիրն էր /15 ամիս տևողությամբ/, որը հնարավորություն տվեց ներգրավել մեծ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

թվով մարդկանց՝ մոտեցնելով նրանց գրադարանին: Երկրորդ տեղեկատվական կենտրոնի ստեղծումն ամենամեծ նվերն էր «Եվրասիա» հիմնադրամի կողմից: Համակարգիչներից զատ գրադարանը նվեր ստացավ նաև 332 կտոր գիրք:

Հաջորդը Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտի կողմից նախագծված «Արև» ծրագիրն էր՝ նախատեսված կույր և թույլ տեսողություն ունեցողների համար. ծրագրի ներդրման շնորհիվ տեսողական խնդիրներ ունեցող բազմաթիվ օգտվողներ կարողացան օգտվել գրադարանային հավաքածուներից:

Հաջողությամբ իրականացրել են նաև «Սիվիլիթաս» հիմնադրամի և «Բաց հասարակության» ինստիտուտի կողմից հայտարարված ծրագրերը:

Գրադարանը երեք անգամ տարբեր ժամանակաշրջանում համագործակցել է Կապանի զբաղվածության կենտրոնի հետ և կազմակերպել համակարգչային ուսուցման և ինտերնետի մատչելիության ծրագրեր:

2006 թվականից ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան հետ համագործակցության արդյունքում ստեղծվել է «Ամերիկյան անկյուն» տեղեկատվական կենտրոնը, որը ցայսօր մեծածավալ աշխատանք է իրականացնում մարզում:

Հայ մշակութային և գրադարանային գործին մատուցած ծառայությունների, գրքի և ընթերցանության դերը կարևորելու գործում ունեցած ավանդի համար տիկին Մինասյանը պարգևատրվել է հուշամեդալներով, պատվոգրերով, շնորհակալագրերով:

Խորհրդային տարիներին ընտրվել է Կապանի քաղաքային և շրջանային խորհուրդների դեպուտատ, ՀԼԿԵՄ Կապանի շրջկոմի անդամ:

1988 թ. արժանացել է ՀամԼԿԵՄ և ՀԼԿԵՄ կենտկոմի պատվոգրի և շքանշանի, 2006 թ.՝ ՀՀ մշակույթի նախարարության ոսկե

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

մեդալի, 2010 թ.' ՀՀ Սյունիքի մարզպետի «Ակսել Բակունց» հուշամեդալի, 2011 թ.' ՀՀ նախագահի կողմից «Մովսես Խորենացի» մեդալի, 2015 թ.' Հայաստանի ազգային գրադարանի «Հակոբ Մեղապարտ» հուշամեդալի:

Սյունիքի մարզային գրադարան

Հավելում՝ Մեր շնորհակալությունն ենք հայտնում տիկին Սուսաննա Մինասյանին գրադարանային գործում իր ունեցած ավանդի համար:

Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի